

ΔΠΜΣ ΖΩΑ: ΗΘΙΚΗ, ΔΙΚΑΙΟ, ΕΥΖΩΙΑ

MA ANIMAL WELFARE, ETHICS and the LAW

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

ΔΠΜΣ ΖΩΑ:
ΗΘΙΚΗ, ΔΙΚΑΙΟ,
ΕΥΖΩΙΑ

©2020 ΔΠΜΣ ΖΩΑ: ΗΘΙΚΗ, ΔΙΚΑΙΟ, ΕΥΖΩΙΑ

ΔΠΜΣ ΖΩΑ: ΗΘΙΚΗ, ΔΙΚΑΙΟ, ΕΥΖΩΙΑ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ, Πανεπιστημιούπολη, 15772 Ζωγράφου, Αθήνα
Γραμματεία: Κτίριο Φιλοσοφικής, Γρ. 523Α, 5^{ος} όροφος, Τηλ. 210 727 7568
e-mail: animaethics@philosophy.uoa.gr, website: <https://animaethics.philosophy.uoa.gr>

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ευάγγελος Δ. Πρωτοπαπαδάκης, Αναπληρωτής Καθηγητής του ΕΚΠΑ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

Ευγενία (Βάνα) Νικολαΐδου-Κυριανίδου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια του ΕΚΠΑ

ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΔΡΥΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

1. Αναπληρωτής Καθηγητής Γεώργιος Αραμπατζής, Τμήμα Φιλοσοφίας, ΕΚΠΑ
2. Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Ευγενία Νικολαΐδου-Κυριανίδου, Τμήμα Φιλοσοφίας, ΕΚΠΑ
3. Αναπληρωτής Καθηγητής Γεώργιος Πολίτης, Τμήμα Φιλοσοφίας, ΕΚΠΑ
4. Αναπληρωτής Καθηγητής Ευάγγελος Δ. Πρωτοπαπαδάκης, Τμήμα Φιλοσοφίας, ΕΚΠΑ
5. Δρ Ευδοκία Καραγκούνη, Διευθύντρια Ερευνών, Ελληνικό Ινστιτούτο Παστέρ
6. Δρ Πηγή Λυμπέρη, Διευθύντρια Ερευνών, Ελληνικό Ινστιτούτο Παστέρ
7. Δρ Σωτηρία Χαραλάμπους, Διευθύντρια Ερευνών, Ελληνικό Ινστιτούτο Παστέρ
8. Εκπρόσωπος φοιτητών
9. Εκπρόσωπος φοιτητών

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

1. Ευάγγελος Πρωτοπαπαδάκης, Αναπληρωτής Καθηγητής του ΕΚΠΑ (Πρόεδρος)
2. Γεώργιος Αραμπατζής, Αναπληρωτής Καθηγητής του ΕΚΠΑ
3. Πηγή Λυμπέρη, Διευθύντρια Ερευνών του Ελληνικού Ινστιτούτου Παστέρ
4. Γεώργιος Πολίτης, Αναπληρωτής Καθηγητής του ΕΚΠΑ
5. Σωτηρία Χαραλάμπους, Διευθύντρια Ερευνών του Ελληνικού Ινστιτούτου Παστέρ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Γραφείο 523Α, Φιλοσοφική Σχολή Αθηνών
Τηλέφωνο: 2107277568
E-mail: animaethics@philosophy.uoa.gr
<https://animaethics.philosophy.uoa.gr/>

ΑΡΘΡΟ 1. ΤΟ ΔΠΜΣ

Το Διδρυματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΠΜΣ) Ζώα: Ηθική, Δίκαιο, Ευζωία, το οποίο διοργανώνεται από το Τμήμα Φιλοσοφίας του ΕΚΠΑ και το Ελληνικό Ινστιτούτο Παστέρ με την υποστήριξη του Εργαστηρίου Εφαρμοσμένης Φιλοσοφίας του ΕΚΠΑ και των Επιστημονικών Ινστιτούτων The Animals and Society Institute (ASI) και Humane Society Institute for Science and Policy της Επιστημονικής Εταιρείας The Humane Society of the United States (HSUS), ιδρύθηκε το 2020. Λειτουργεί δυνάμει του ΦΕΚ υπ' αριθμόν 679/03.03.2020/Τεύχος Β'.

Η πρόταση ίδρυσης του ΔΠΜΣ Ζώα: Ηθική, Δίκαιο, Ευζωία υπεβλήθη το 2016 στον διεθνή διαγωνισμό Human-Animal Studies (HAS) International Development Program από το Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Φιλοσοφίας του ΕΚΠΑ και απέσπασε το Α' Βραβείο.

ΑΡΘΡΟ 2. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του ΔΠΜΣ Ζώα: Ηθική, Δίκαιο, Ευζωία είναι η παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακής εκπαίδευσης στο επιστημονικό πεδίο που περιγράφει ο τίτλος του. Συγκεκριμένα, το ΔΠΜΣ επιδιώκει να προσφέρει στους αποφοίτους του:

- α. άρτια θεωρητική κατάρτιση στις σχετιζόμενες με τους μη-ανθρώπινους έμβιους οργανισμούς πτυχές της ηθικής και του δικαίου,
- β. επιστημονική εξειδίκευση στην επιστήμη της ευζωίας των ζώων,
- γ. τις απαραίτητες ερευνητικές γνώσεις και δεξιότητες, ώστε να συνεισφέρουν στην παραγωγή νέας γνώσης στα σχετικά πεδία, και
- γ. επαγγελματικές γνώσεις και δεξιότητες, ώστε να μπορούν να αντεπεξέρχονται στις νέες, πολυσύνθετες απαιτήσεις του οικείου επαγγελματικού πεδίου.

Το ΔΠΜΣ, μετά την πλήρη και επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών με βάση το πρόγραμμα σπουδών, οδηγεί στην απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Magister Artium) με τίτλο Ζώα: Ηθική, Δίκαιο, Ευζωία.

Οι τίτλοι απονέμονται από το Τμήμα Φιλοσοφίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και το Ελληνικό Ινστιτούτο Παστέρ.

Το Πρόγραμμα σχεδιάστηκε ώστε να εξυπηρετεί τις ανάγκες επαγγελματιών, των οποίων η ενασχόληση σχετίζεται με μη-ανθρώπινους έμ-

βιους οργανισμούς, ήτοι νομικών, κτηνιάτρων, εργαστηριακών ερευνητών, κοινωνικών επιστημόνων, στελεχών κρατικών ή μη επιτροπών και ανεξάρτητων αρχών, στελεχών εταιρειών, κ.ά.

Παράλληλα, ωστόσο, το ΔΠΜΣ απευθύνεται εξ ίσου σε ενεργούς πολίτες ευαισθητοποιημένους στα ζητήματα που αφορούν την μεταχείριση, την ηθική υπόσταση και την ευζωία των ζώων.

Οι απόφοιτοι του ΔΠΜΣ θα καλύπτουν με επάρκεια τα προσόντα που προβλέπονται για το 7ο Επίπεδο Σπουδών στο Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων και περιγράφονται στο www.nqf.gov.gr.

Με την κατάρτιση εξειδικευμένων επιστημόνων στους παραπάνω τομείς καλύπτονται αιτήματα και ανάγκες του σύγχρονου επιστημονικού και εκπαιδευτικού χώρου. Συνεπώς, το ΔΠΜΣ συμβάλλει τόσο στην επιστημονική κατάρτιση των σπουδαστών, όσο και στην διεύρυνση των επαγγελματικών τους προοπτικών.

ΑΡΘΡΟ 3. ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΔΠΜΣ

Αρμόδια όργανα για τη λειτουργία του ΔΠΜΣ σύμφωνα με το νόμο 4485/2017 είναι τα εξής:

α. Διευθυντής

Ο Διευθυντής επιλέγεται από το Τμήμα Φιλοσοφίας του ΕΚΠΑ. Είναι μέλος ΔΕΠ πρώτης βαθμίδας ή της βαθμίδας του αναπληρωτή, και είναι του ίδιου ή συναφούς αντικειμένου με το γνωστικό αντικείμενο του ΔΠΜΣ.

β. Αναπληρωτής Διευθυντής

Ο Αναπληρωτής Διευθυντής επιλέγεται από το Τμήμα Φιλοσοφίας του ΕΚΠΑ. Είναι μέλος ΔΕΠ πρώτης βαθμίδας ή της βαθμίδας του αναπληρωτή, και είναι του ίδιου ή συναφούς αντικειμένου με το γνωστικό αντικείμενο του ΔΠΜΣ.

γ. Ειδική Διυδρυσματική Επιτροπή

Η ΕΔΕ έχει διετή θητεία, είναι εννεαμελής και συγκροτείται από επτά (7) διδάσκοντες μέλη ΔΕΠ των συνεργαζόμενων Τμημάτων ή ερευνητές των Ερευνητικών κέντρων και δύο (2) εκπροσώπους μεταπτυχιακών φοιτητών. Η κατανομή των μελών ανά συνεργαζόμενο φορέα και κατ' αναλογία του αριθμού των διδασκόντων τους στο ΔΠΜΣ έχει ως

εξής: Τέσσερα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Φιλοσοφίας του ΕΚΠΑ (απόσπασμα πρακτικού Γ. Σ. Τμήματος Φιλοσοφίας), τρεις ερευνητές Α' Βαθμίδας του Ερευνητικού Κέντρου ΕΙΠ (απόφαση Δ. Σ. ΕΙΠ), και δυο εκπρόσωποι των φοιτητών του ΔΠΜΣ. Ο Πρόεδρος της ΕΔΕ, όπως και ο Διευθυντής του Προγράμματος, προέρχονται από το Τμήμα Φιλοσοφίας του ΕΚΠΑ.

δ. Συντονιστική Επιτροπή

Αποτελείται από πέντε (5) μέλη ΔΕΠ των συνεργαζόμενων φορέων, τα οποία έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο και εκλέγονται από τη Συνέλευση των Τμημάτων και τα αντίστοιχα όργανα των ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων για διετή θητεία. Η θητεία του Προέδρου της ΣΕ μπορεί να ανανεωθεί μία φορά.

ΑΡΘΡΟ 4. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Το ΔΠΜΣ Ζώα: Ηθική, Δίκαιο, Ευζωία υποστηρίζεται διοικητικά από το Τμήμα Φιλοσοφίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Συγκεκριμένα, διαθέτει ακαδημαϊκή Γραμματεία εγκατεστημένη στο γραφείο 523Α, το οποίο βρίσκεται στον 5ο όροφο της Φιλοσοφικής Σχολής Αθηνών και στελεχώνεται από επί συμβάσει συνεργάτες του ΔΠΜΣ. Στα καθήκοντα της Γραμματείας εμπίπτει η προετοιμασία της διαδικασίας εισδοχής υποψηφίων, η τήρηση των οικονομικών στοιχείων του Προγράμματος, η γραμματειακή υποστήριξη του έργου της ΕΔΕ, της ΣΕ, του Προέδρου και του Αντιπροέδρου του ΔΠΜΣ, η καταχώριση βαθμολογιών, η κατάρτιση του προγράμματος μαθημάτων, η τήρηση παρουσιολογιών, και η ηλεκτρονική υποστήριξη του ΔΠΜΣ.

ΑΡΘΡΟ 5. ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ

Οι διδάσκοντες του ΔΠΜΣ προέρχονται σε ποσοστό 80% τουλάχιστον από το συνεργαζόμενα Ιδρύματα, ήτοι το Τμήμα Φιλοσοφίας του ΕΚΠΑ και το Ελληνικό Ινστιτούτο Παστέρ, και σε ποσοστό 20% από Πανεπιστήμια και Ερευνητικά Κέντρα της ημεδαπής και της αλλοδαπής. Οι διδάσκοντες επιλέγονται με σχετική απόφαση της ΕΔΕ, και με κριτήριο την εξειδίκευση, επίδοση και αριστεία στα αντικείμενα των διδακτικών ενοτήτων που τους ανατίθενται.

Οι διδάσκοντες μπορούν να είναι μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος Φιλοσοφίας και Ερευνητές του Ινστιτούτου Παστέρ, μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, εκτός κι αν το γνωστικό

τους αντικείμενο είναι εξαιρετικής και αδιαμφισβήτητης ιδιαιτερότητας για το οποίο δεν είναι δυνατή ή συνήθης η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής, ομότιμοι καθηγητές (άρ. 69, Ν.4386/2016) και αφυπηρητήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. και Ερευνητές των συνεργαζόμενων Ιδρυμάτων, διδάσκοντες/διδάσκουσες σύμφωνα με το Π.Δ. 407/1980 (Α' 112), επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος (είτε υποψήφιοι διδάκτορες υψηλής εξειδίκευσης, οι οποίοι στο πλαίσιο σχετικής σύμβασης απασχολούνται ως ακαδημαϊκοί υπότροφοι στα συνεργαζόμενα Ιδρύματα για τη διεξαγωγή διδακτικού, κλινικού και ερευνητικού έργου), μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου ΑΕΙ, επισκέπτες καθηγητές από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, που έχουν θέση ή προσόντα καθηγητή ή ερευνητή, επιστήμονες εγνωσμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του ΔΠΜΣ, επισκέπτες μεταδιδακτορικοί ερευνητές κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος (παρ. 7, άρ. 16, Ν.4009/2011).

ΑΡΘΡΟ 6. ΕΙΣΑΚΤΕΟΙ

Στο ΔΠΜΣ Ζώα: Ηθική, Δίκαιο, Ευζωία γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλου του Α' κύκλου σπουδών Τμημάτων ΑΕΙ της ημεδαπής ή ομοταγών, αναγνωρισμένων από τον ΔΟΑΤΑΠ, ιδρυμάτων της αλλοδαπής, καθώς και απόφοιτοι άλλων Τμημάτων ΑΕΙ της ημεδαπής ή ομοταγών, αναγνωρισμένων της αλλοδαπής.

Γίνονται δεκτοί/ές ως υπεράριθμοι/ες μέλη των κατηγοριών ΕΕΠ, ΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ σύμφωνα με την παρ. 8 του άρ. 34 του Ν.4485/17. Οι ισοβαθμούντες γίνονται δεκτοί σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το 10% του ανώτατου αριθμού εισακτέων. Το ΔΠΜΣ Ζώα: Ηθική, Δίκαιο, Ευζωία δέχεται έως πενήντα (50) φοιτητές ανά ακαδημαϊκό έτος. Ο συνολικός αριθμός των εισαγομένων κατ' έτος δεν μπορεί, μαζί με τους υπεράριθμους, να υπερβαίνει τους 55 φοιτητές.

Σύμφωνα με την παράγραφο 8 του άρθρου 34 του Ν.4485/17, «τα μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., καθώς και Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. που πληρούν τις προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1, μπορούν μετά από αίτησή τους να εγγραφούν ως υπεράριθμοι, και μόνο ένας κατ' έτος, σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 45, μόνο σε Π.Μ.Σ. που οργανώνεται σε Τμήμα του Ιδρύματος όπου υπηρετούν, το οποίο είναι συναφές με το αντικείμενο του τίτλου σπουδών και του έργου που επιτελούν στο οικείο Ίδρυμα.»

ΑΡΘΡΟ 7. ΤΡΟΠΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

Η επιλογή των φοιτητών γίνεται σύμφωνα με το νόμο 4485/2017 και τις προβλέψεις του παρόντος Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών. Άπαξ του έτους με απόφαση της ΕΔΕ δημοσιεύεται και αναρτάται στην ιστοσελίδα του ΔΠΜΣ και στις αντίστοιχες των συνεργαζόμενων Ιδρυμάτων προκήρυξη εισαγωγής μεταπτυχιακών φοιτητών για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος.

Οι αιτήσεις των υποψηφίων κατατίθενται στην Γραμματεία του ΔΠΜΣ είτε με αυτοπρόσωπη παρουσία, είτε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, είτε ταχυδρομικώς, εντός των προθεσμιών που καθορίζονται στην προκήρυξη, και οι οποίες δύναται να παραταθούν με σχετική απόφαση της ΕΔΕ. Ο πίνακας των απαραίτητων δικαιολογητικών παρατίθεται ως παράρτημα στο τέλος του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας (βλέπε Παράρτημα Α').

Οι πτυχιούχοι ιδρυμάτων της αλλοδαπής οφείλουν να προσκομίσουν πιστοποιητικό αναγνώρισης του τίτλου τους εφόσον αυτό έχει ήδη εκδοθεί, ή αποδεικτικό έναρξης της διαδικασίας αναγνώρισης από τον ΔΟΑΤΑΠ, σύμφωνα με το άρ. 34, παρ. 7 του Ν. 4485/17 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Οι εισακτέοι επιλέγονται κατόπιν α. της συνεκτίμησης των προσόντων τους, όπως αυτά αποδεικνύονται από τον φάκελο της υποψηφιότητάς τους, και β. προφορικής συνέντευξης. Το 2ο κριτήριο, ήτοι η προφορική συνέντευξη, δύναται να ενεργοποιείται ή να αίρεται με σχετική απόφαση της ΕΔΕ. Η επικύρωση του καταλόγου των εισακτέων γίνεται με σχετική απόφαση της ΕΔΕ και ανακοινώνεται στην ιστοσελίδα του ΔΠΜΣ κατά τρόπο εναρμονισμένο με την νομοθεσία και τους κανονισμούς που διέπουν την προστασία των προσωπικών δεδομένων. Οι επιτυχόντες ενημερώνονται, επίσης, με προσωπικό μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Οι επιτυχόντες οφείλουν να εγγραφούν στη Γραμματεία του ΔΠΜΣ εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων της επιλογής τους από την ΕΔΕ.

Οφείλουν, επίσης, να έχουν ολοκληρώσει την εγγραφή τους εντός είκοσι (20) ημερών από την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων της επιλογής τους από την ΕΔΕ, τουτέστιν να έχουν α. καταβάλει τα δίδακτρα τουλάχιστον του 1ου εξαμήνων σπουδών, και β. να έχουν προσκομίσει στην Γραμματεία του ΔΠΜΣ το σχετικό πιστοποιητικό καταβολής.

Στην περίπτωση μη έγκαιρης ολοκλήρωσης της εγγραφής, η υποψηφι-

ότητα θα θεωρείται άκυρη και η κενή θέση θα καλύπτεται από επιλαχόντες με οικεία απόφαση της ΕΔΕ.

ΑΡΘΡΟ 8. ΔΙΑΡΚΕΙΑ

Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο ΔΠΜΣ που οδηγεί στη απόκτηση Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών ορίζεται σε τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα, εκ των οποίων τα δυο πρώτα είναι διδακτικά, ενώ το τρίτο αφιερωμένο στην εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας.

Ως ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών ορίζονται τα έξι (6) ακαδημαϊκά εξάμηνα, έπειτα από αίτηση του φοιτητή για παράταση των σπουδών και έγκρισή της από την ΕΔΕ του ΔΠΜΣ.

Η αδικαιολόγητη διακοπή της φοίτησης συνεπάγεται την άρση του δικαιώματος συνέχισης ή επανεγγραφής (εκτός εξαιρετικών περιπτώσεων, για τις οποίες η ΕΔΕ θα πρέπει να έχει ενημερωθεί εγκαίρως). Οι φοιτητές με αίτησή τους μπορούν να ζητούν την αναστολή της φοίτησής τους με έγγραφο αιτιολογημένο αίτημα. Στις περιπτώσεις αυτές, η ΕΔΕ δύναται να εγκρίνει την αναστολή της φοίτησης, η οποία, ωστόσο, δεν μπορεί να υπερβαίνει δύο συναπτά εξάμηνα. Τα εξάμηνα κατά τα οποία έχει ανασταλεί η φοιτητική ιδιότητα δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια φοίτησης.

ΑΡΘΡΟ 9. ΦΟΙΤΗΣΗ

Για την απόκτηση Διπλώματος Μεταπτυχιακής Ειδίκευσης (Magister Artium, Master of Arts) απαιτούνται συνολικά ενενήντα (90) πιστωτικές μονάδες (ECTS).

Η παρακολούθηση των διαλέξεων/σεμιναρίων εκάστης διδακτικής ενότητας είναι υποχρεωτική. Ωστόσο, οι φοιτητές δικαιούνται να απουσιάσουν σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το 25% των συνολικών διδακτικών ωρών εκάστης ενότητας. Σε περίπτωση υπέρβασης του ανωτέρω ορίου απουσίας, οι φοιτητές υποχρεούνται να παρακολουθήσουν εκ νέου την διδακτική ενότητα. Η ΕΔΕ κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος των φοιτητών και σε εξαιρετικές περιπτώσεις που προσιδιάζουν στην ανωτέρα βία δύναται να εγκρίνει απουσία μεγαλύτερης διάρκειας κατά περίπτωση.

Κάθε διδακτική ενότητα θεωρείται ολοκληρωμένη όταν συμπληρώνονται 13 διαλέξεις/σεμινάρια 3ωρης διάρκειας.

Η διδασκαλία των ενοτήτων διεξάγεται κατά τρόπο υβριδικό, ήτοι σε ποσοστό 35% εξ αποστάσεως, και 65% εκ του σύνεγγυς. Η ποσόστωση αυτή υπόκειται σε αναπροσαρμογές κατά περίπτωση κατόπιν σχετικής απόφασης της ΕΔΕ. Οι εκ του σύνεγγυς συναντήσεις δύνανται, επίσης, να υποκαθίστανται α. από συναντήσεις μελέτης (study weekends) σε ποσοστό που ορίζεται κατόπιν σχετικής απόφασης της ΕΔΕ, καθώς και β. από ώρες διδακτικής επιβάρυνσης των φοιτητών με υλικό ασύγχρονης εκπαίδευσης (μελέτη κειμένων, εκπόνηση εργασιών, διοργάνωση διαδικτυακών δράσεων, κ.ά.τ.).

Η βαθμολογία των φοιτητών προκύπτει από:

α. Γραπτή επιστημονική εργασία, η οποία υποβάλλεται εντός 50 ημερών από την ολοκλήρωση εκάστης ενότητας.

Η υποβολή της εργασίας γίνεται αποκλειστικά και μόνον μέσω της ηλεκτρονικής τάξης (e-class) εκάστης διδακτικής ενότητας σε αρχείο pdf.

Η βαθμολόγηση των εργασιών ολοκληρώνεται εντός 20 ημερών από την υποβολή αυτών, και αναρτάται στην ηλεκτρονική τάξη.

Η έκταση της εργασίας ορίζεται στις 2,000 λέξεις (+/- 20%). Το σύστημα παραπομπής στο υποσέλιδο και αναφοράς τέλους είναι το Chicago Manual of Style / Notes and Bibliography.

Η δομή της εργασίας οφείλει να είναι εναρμονισμένη με αυτήν επιστημονικού άρθρου, ήτοι να διαθέτει: περίληψη (abstract), λέξεις-κλειδιά (keywords), παραπομπές στο υποσέλιδο και αναφορές τέλους.

Οι εργασίες ελέγχονται για λογοκλοπή μέσω των διαθέσιμων εργαλείων του ΕΚΠΑ. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί λογοκλοπή με σχετική απόφαση της ΕΔΕ επιβάλλονται κυρώσεις, στις οποίες περιλαμβάνεται ακόμη και η οριστική διαγραφή από το Πρόγραμμα.

β. Την συνεκτίμηση της συμμετοχής και παρουσίας του φοιτητή κατά τα σεμινάρια εκ μέρους του διδάσκοντος.

Η ΕΔΕ διατηρεί την ευχέρεια να αναδιοργανώνει το πρόγραμμα σπουδών, να συνενώνει ή να ομαδοποιεί υποχρεωτικές ή επιλεγόμενες ενότητες, και να αποφασίζει την προσφορά επιλεγόμενων ενοτήτων κατά περίπτωση με σχετικές αποφάσεις της.

Το τρέχον Πρόγραμμα Σπουδών του ΔΠΜΣ Ζώα: Ηθική, Δίκαιο, Ευζωία παρατίθεται ως παράρτημα στο τέλος του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας (βλέπε Παράρτημα Β').

ΑΡΘΡΟ 10. ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Το τρίτο εξάμηνο του Προγράμματος Σπουδών προορίζεται για την εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας. Η ΕΔΕ, ύστερα από σχετική αίτηση του ενδιαφερομένου φοιτητή (στην οποία αναφέρεται ο προτεινόμενος τίτλος και ο επιβλέπων καθηγητής, και επισυνάπτεται η περίληψη της υπό εκπόνηση εργασίας), ορίζει επιβλέποντα και τα δυο μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης της Διπλωματικής Εργασίας.

Επιβλέπων μπορεί να ορισθεί μέλος ΔΕΠ ή Ερευνητής οποιασδήποτε βαθμίδας, υπό την προϋπόθεση πως αποτελεί μέλος του διδακτικού προσωπικού του ΔΠΜΣ. Έργο του είναι να κατευθύνει, να υποστηρίζει ουσιαστικά και να ενισχύει την υπό εκπόνηση έρευνα.

Ως μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης ορίζονται μέλη του διδακτικού προσωπικού του ΔΠΜΣ, ή εξωτερικά μέλη που επιλέγονται από την ΕΔΕ επί τη βάση της εγνωσμένης επιστημονικής τους αξίας.

Η έκταση της Διπλωματικής Εργασίας ορίζεται στις 20,000 λέξεις (+/- 20%). Προ της αξιολόγησής της εκάστη Διπλωματική Εργασία ελέγχεται για λογοκλοπή μέσω των διαθέσιμων εργαλείων του ΕΚΠΑ. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί λογοκλοπή με σχετική απόφαση της ΕΔΕ επιβάλλονται κυρώσεις, στις οποίες περιλαμβάνεται ακόμη και η οριστική διαγραφή από το Πρόγραμμα.

Οι Διπλωματικές Εργασίες αξιολογείται από την τριμελή εξεταστική επιτροπή στην κλίμακα του δέκα (10).

Κατόπιν της έγκρισής τους οι Διπλωματικές Εργασίες κατατίθενται στο ηλεκτρονικό αποθετήριο Πέργαμος, ενώ στην ιστοσελίδα του ΔΠΜΣ τηρείται αρχείο τίτλων και περιλήψεων στην Ελληνική και στην Αγγλική.

Λεπτομερείς οδηγίες παρατίθενται ως παράρτημα στο τέλος του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας (βλέπε Παράρτημα Γ')

ΑΡΘΡΟ 11. ΠΡΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές διατηρούν τα προνόμια και έχουν πρόσβαση στις παροχές που προβλέπονται για τους φοιτητές του Α' κύκλου σπουδών, πλην της χορήγησης δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων. Το Ίδρυμα υποχρεούται να εξασφαλίσει στους φοιτητές με αναπηρία ή/και ειδικές ανάγκες προσβασιμότητα στα προτεινόμενα συγγράμματα και τη διδασκαλία. Η Μονάδα Προσβασιμότητας του Ιδρύματος δίνει τη

δυνατότητα στην πρόσβαση στις πανεπιστημιακές κτιριακές εγκαταστάσεις, στην πρόσβαση στο εκπαιδευτικό υλικό (έντυπο και ηλεκτρονικό), στην πρόσβαση στον πίνακα και τις προβολές των αιθουσών διδασκαλίας, στην πρόσβαση στη συγγραφή σημειώσεων, εργασιών και στις γραπτές εξετάσεις, στην πρόσβαση στις πληροφορίες, στο περιεχόμενο του διαδικτύου και στις εφαρμογές πληροφορικής. Για περισσότερες πληροφορίες βλ. <http://access.uoa.gr/>.

2. Με την έναρξη της φοίτησης στο ΔΠΜΣ οι φοιτητές αποκτούν προσωπική ιδρυματική διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail) του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, δια του οποίου διαθέτουν πρόσβαση στις υπηρεσίες της ηλεκτρονικής τάξης (e-class), καθώς και σε όλες τις βιβλιοθήκες και βάσεις δεδομένων, στις οποίες το ΕΚΠΑ διατηρεί συνδρομή. Η διαδικασία που οδηγεί στην απόκτηση διεύθυνσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου περιγράφεται στο παράρτημα που παρατίθεται στο τέλος του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του ΔΠΜΣ (βλέπε Παράρτημα Δ').

3. Οι φοιτητές οφείλουν να σέβονται απαρέγκλιτα τον Κανονισμό του ΔΠΜΣ, τον Κανονισμό του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, και να τηρούν στο ακέραιο τους κανόνες της ακαδημαϊκής λειτουργίας. Οι φοιτητές δεσμεύονται ηθικά ως μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας να τηρούν τις αρχές της ακαδημαϊκής δεοντολογίας και να επιδεικνύουν υψηλό ήθος.

4. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές οφείλουν να συμμετέχουν σε διαλέξεις, συνέδρια, σεμινάρια, και γενικώς επιστημονικές εκδηλώσεις που διοργανώνονται από το ΔΠΜΣ ή/και τα συνεργαζόμενα Ιδρύματα και φορείς.

5. Το ΔΠΜΣ δύναται να χορηγεί με απόφαση της ΕΔΕ και κατόπιν συνεκτίμησης των οικονομικών του δυνατοτήτων υποτροφίες αριστείας ή κοινωνικής προσφοράς σε φοιτητές που παρουσιάζουν διαπρεπή δράση στο επιστημονικό τους πεδίο ή σπουδαίο κοινωνικό έργο. Οι υπότροφοι φοιτητές απαλλάσσονται από μέρος των συνολικών διδάκτρων, το οποίο καθορίζεται από την ΕΔΕ κατά περίπτωση, και πάντως δεν δύναται να υπερβαίνει το 65% και να υπολείπεται του 25%.

6. Η ΕΔΕ δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών στην περίπτωση που αυτοί:

- υπερβούν το ανώτατο όριο απουσιών
- έχουν αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και δεν έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα,

- υπερβούν τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης στο ΠΜΣ, όπως ορίζεται στον ανά χείρας Κανονισμό,
- έχουν παραβιάσει τις κείμενες διατάξεις όσον αφορά την αντιμετώπιση πειθαρχικών παραπτωμάτων από τα αρμόδια πειθαρχικά Όργανα,
- αυτοδίκαια κατόπιν αιτήσεως των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών,
- υποπέσουν σε παράπτωμα που εμπίπτει στο δίκαιο περί πνευματικής ιδιοκτησίας (Ν.2121/93) κατά τη συγγραφή των εργασιών τους,
- δεν καταβάλλουν το εντός των προθεσμιών το προβλεπόμενο τέλος φοίτησης.

7. Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης οι φοιτητές/τριες του ΔΠΜΣ, των οποίων το ατομικό εισόδημα, εφόσον διαθέτουν ίδιο εισόδημα, και το οικογενειακό διαθέσιμο ισοδύναμο εισόδημα δεν υπερβαίνουν αυτοτελώς, το μεν ατομικό το εκατό τοις εκατό (100%), το δε οικογενειακό το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα κάθε φορά δημοσιευμένα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.). Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για την συμμετοχή σε ένα μόνο ΠΜΣ. Σε κάθε περίπτωση, ο αριθμός των απαλλασσομένων φοιτητών δεν δύναται να υπερβαίνει το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών που εισάγονται στο ΔΠΜΣ. Αν οι δικαιούχοι υπερβαίνουν το ποσοστό αυτό, οι δικαιούχοι επιλέγονται κατά αύξουσα σειρά (άρ. 35, παρ. 2, Ν.4485/17).

8. Στο τέλος κάθε εξαμήνου πραγματοποιείται αξιολόγηση των διδακτικών ενοτήτων και των διδασκόντων από τους φοιτητές. Τα κριτήρια αξιολόγησης προσδιορίζονται με βάση τις σχετικές διαδικασίες της ΑΔΙΠ, οι οποίες προσαρμόζονται στα δεδομένα του ΔΠΜΣ με ευθύνη της ΕΔΕ.

9. Η καθομολόγηση γίνεται στο πλαίσιο της Συνέλευσης της ΕΔΕ και σε χώρο των συνεργαζόμενων Ιδρυμάτων, ήτοι του Τμήματος Φιλοσοφίας του ΕΚΠΑ και του Ελληνικού Ινστιτούτου Παστέρ, παρουσία του Διευθυντή του ΔΠΜΣ ή του Αναπληρωτή του.

10. Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν απονέμεται σε φοιτητές των οποίων ο τίτλος σπουδών πρώτου κύκλου από ίδρυμα της αλλοδαπής δεν έχει αναγνωρισθεί από το Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.), σύμφωνα με το ν. 3328/2005 (Α' 80).

11. Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες μπορούν να αιτηθούν την έκδοση παραρτήματος διπλώματος.

12. Οι φοιτητές του ΔΠΜΣ είναι επιλέξιμοι προς συμμετοχή σε προγράμματα ανταλλαγών φοιτητών που διατηρούν τα συνεργαζόμενα Ιδρύματα, όπως, φέρ' ειπείν, τα ERASMUS, CIVIS, κ.ά.

● ΑΡΘΡΟ 12. ΔΙΔΑΚΤΡΑ

Για τη συμμετοχή τους ΔΠΜΣ Ζώα: Ηθική, Δίκαιο, Ευζωία οι φοιτητές/τριες καταβάλλουν τέλος φοίτησης που ανέρχεται στο ποσό των επτακοσίων πενήντα (750) ευρώ ανά εξαμήνο. Η καταβολή του τέλους γίνεται στην αρχή κάθε εξαμήνου.

Οτιδήποτε δεν προβλέπεται από τον ανά χείρας Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας ρυθμίζεται ad hoc με σχετικές αποφάσεις της Ειδικής Διδρυματικής Επιτροπής.

Τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την υποβολή υποψηφιότητας συμμετοχής στο ΔΠΜΣ είναι τα κάτωθι:

1. Αίτηση συμμετοχής.
2. Φωτοαντίγραφο των δυο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας.
3. Βιογραφικό σημείωμα, στο οποίο θα αναφέρονται αναλυτικά οι σπουδές, η εργασιακή εμπειρία, η επιστημονική και κοινωνική δραστηριότητα.
4. Αντίγραφο τίτλου ή τίτλων σπουδών.
5. Αναλυτική βαθμολογία.
6. Δημοσιεύσεις σε περιοδικά με κριτές (εάν υπάρχουν).
7. Πιστοποιητικό γλωσσομάθειας αγγλικής γλώσσας επιπέδου B2.¹
8. (Προαιρετικά) Συστατικές επιστολές, έως δυο.

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά αποστέλλονται

- α. κατά προτίμηση ως συνημμένα αρχεία σε μήνυμα στην διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του ΔΠΜΣ (animalethics@philosophy.uoa.gr),
- β. ειδ' άλλως ως συστημένη επιστολή στην ταχυδρομική διεύθυνση του ΔΠΜΣ, ή
- γ. παραδίδονται ιδιοχείρως στην Γραμματεία του ΔΠΜΣ κατά τις εκάστοτε ισχύουσες ώρες λειτουργίας.

---

¹ Στην περίπτωση που ο υποψήφιος δεν διαθέτει πιστοποίηση γλωσσομάθειας επιπέδου B2, ωστόσο θεωρεί πως η γνώση της αγγλικής που διαθέτει αντιστοιχεί στο απαιτούμενο επίπεδο, το ΔΠΜΣ επιφυλάσσεται να διαπιστώνει την επάρκεια του υποψηφίου μέσω γραπτής ή προφορικής εξέτασης, ή συνδυασμού αυτών. Κατοχή τίτλου σπουδών οποιουδήποτε επιπέδου από αγγλόγλωσσο πανεπιστήμιο της αλλοδαπής ή της ημεδαπής, ή τυχόν συγγραφικό (επιστημονικό, λογοτεχνικό ή άλλο) δημοσιευμένο στην αγγλική έργο, λογίζεται ως τεκμήριο επαρκούς γνώσης της γλώσσας.

1^ο εξάμηνο

Υποχρεωτικά μαθήματα

Θέματα Βιοηθικής και Ειδισμού [8 ECTS]

Ηθική και Ζώα [8 ECTS]

Νομοθεσία και Ευζωία Ζώων [8 ECTS]

Μαθήματα επιλογής (1 από τα 2)

Διαγονιδιακά (transgenic) Είδη και η Ευγονική στα Ζώα [6 ECTS]

Η Ηθική της Εργαστηριακής Έρευνας και τα Ζώα: Βιολογικά Δεδομένα, Ηθικές και Νομικές Διαστάσεις [6 ECTS]

2^ο εξάμηνο

Υποχρεωτικά μαθήματα

Εισαγωγή στην Επιστήμη της Ευζωίας των Ζώων [8 ECTS]

Νόηση και Συνείδηση στα Ζώα [8 ECTS]

Μεθοδολογία της Επιστημονικής Έρευνας [8 ECTS]

Μαθήματα επιλογής (1 από τα 3)

Οντολογία, Μεταφυσική, Ηθική και Μη-ανθρώπινοι Έμβιοι Οργανισμοί [6 ECTS]

Τα Ζώα ως Κατοικίδια: Κοινωνιολογικές και Νομικές Προεκτάσεις [6 ECTS]

Ζώα και Εκπαίδευση [6 ECTS]

3^ο εξάμηνο

Εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας [30 ECTS]

Το Γ' εξάμηνο του Προγράμματος Σπουδών είναι αφιερωμένο στην εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας. Η ΕΔΕ ύστερα από αίτηση του υποψηφίου ορίζει τον επιβλέποντα καθηγητή και συμπληρώνει την τριμελή εξεταστική επιτροπή, πρόεδρος της οποίας είναι ο επιβλέπων, ο οποίος είναι μέλος ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, Ερευνητής, μέλος του διδακτικού προσωπικού του ΔΠΜΣ. Τα δυο μέλη που συμπληρώνουν την τριμελή εξεταστική επιτροπή ανήκουν και εκείνα στους διδάσκοντες του ΔΠΜΣ. Η Διπλωματική Εργασία μπορεί να αποτελεί είτε βιβλιογραφική (literature review), είτε εργαστηριακή έρευνα (lab research), ή έρευνα πεδίου (field research), ή να είναι υβριδικού χαρακτήρα. Γλώσσα συγγραφής μπορεί να είναι είτε η ελληνική, είτε η αγγλική. Η έκταση της Διπλωματικής Εργασίας πρέπει να κυμαίνεται περί τις 25.000 λέξεις (+/-20%), και προ της αξιολόγησής της ελέγχεται για λογοκλοπή. Η Διπλωματική Εργασία αξιολογείται από την τριμελή εξεταστική επιτροπή στην κλίμακα του δέκα, και στην ιστοσελίδα του ΔΠΜΣ αναρτάται ελληνική και αγγλική περίληψη. Λεπτομερείς οδηγίες για την συγγραφή της Διπλωματικής Εργασίας περιλαμβάνονται στον Οδηγό Σπουδών.

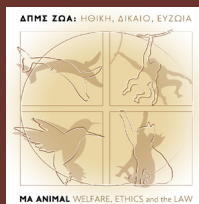
Βήμα 1°: Αίτηση δημιουργίας νέου λογαριασμού. Η αίτηση αυτή συμπληρώνεται ηλεκτρονικά στον ιστότοπο https://webadm.uoa.gr/katsika/users/src/app_initial.php.

Ο φοιτητής πρέπει να φυλάξει τον PIN και τον αριθμό πρωτοκόλλου που θα του δοθεί από το σύστημα, και να αποστείλει στην Γραμματεία του ΔΠΜΣ την συμπληρωμένη αίτηση (ως ψηφιακό αρχείο τύπου .pdf).

Βήμα 2°: Εντός ορισμένων ημερών η αίτησή θα εγκριθεί. Με τον PIN και τον αριθμό πρωτοκόλλου της αίτησης, οι φοιτητές θα μπορούν να ενεργοποιήσουν τον λογαριασμό τους στον ιστότοπο https://webadm.uoa.gr/katsika/users/src/nu_welcome.php.

Βήμα 3°: Με το όνομα χρήστη και τον κωδικό εισόδου του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου οι φοιτητές θα έχουν πρόσβαση στην ηλεκτρονική τάξη του ΕΚΠΑ <https://eclass.uoa.gr/>. Υπογραμμίζεται ότι η πρόσβασή στην ηλεκτρονική τάξη είναι απαραίτητη, καθώς εκεί θα αναρτώνται όλες οι εργασίες των φοιτητών, αλλά και το υλικό κάθε διδακτικής ενότητας. Επίσης, με τους ίδιους κωδικούς εισόδου οι φοιτητές θα έχουν πρόσβαση στο δίκτυο wifi, καθώς και στις βιβλιογραφικές βάσεις του ΕΚΠΑ, τις οποίες μπορούν να αναζητούν στο <http://www.lib.uoa.gr/ypiresies/katalogos-opac.html>.

ΔΠΜΣ ΖΩΑ: ΗΘΙΚΗ, ΔΙΚΑΙΟ, ΕΥΖΩΙΑ
<https://animalethics.philosophy.uoa.gr/>
animalethics@philosophy.uoa.gr